

Een jaar onderweg met de Wet verplichte ggz

Een weergave van de ketensamenwerking in Drenthe

↑ **VRIJWILLIGE ZORG**
Crisismaatregel ↗
↖ **Zorgmachtiging**

Geachte ketenpartners,

Inmiddels zijn we bijna een jaar onderweg met de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) die op 1 januari 2020 in werking is getreden. Alle ketenpartners hebben het afgelopen jaar hard gewerkt aan een sluitende aanpak voor Drenthe. Vertrekpunt was hierbij het respect voor de rechtspositie van betrokkene, maar ook een aanpak gericht op samenwerking in de keten. Hoewel de routekaart van

Het regio-overleg is de motor waarin wij regelmatig afstemmen en met elkaar de lijnen uitzetten

de Wvggz niet altijd even duidelijk is, hebben wij daar met elkaar een praktische invulling aan kunnen geven. Wij hebben werkwijzen ontwikkeld waar wij met recht trots op mogen zijn. Het periodieke regio-overleg is daarbij de motor waarin wij regelmatig afstemmen en met elkaar de lijnen uitzetten. Als voorzitter van het regio-overleg wil ik iedereen bedanken voor de inzet ten behoeve van passende zorg voor kwetsbare burgers in Drenthe. Ik ga ervan uit dat wij met hetzelfde enthousiasme ook in 2021 onze constructieve samenwerking in de keten voortzetten.

Tanja Berger
GENEESHEER-DIRECTEUR GGZ DRENTHE

Tanja Berger: “De nieuwe wet maakt het mogelijk om verplichte zorg, zoals het toedienen van verplichte medicatie, poliklinisch of bij iemand thuis te verlenen. Zorgverleners hebben meer instrumenten gekregen voor zorg op maat en de betrokkene en diens naasten hebben meer inspraak in de behandeling. Ook wordt meer dan voorheen met de gemeente gekeken naar wat iemand nodig heeft om deel te kunnen (blijven) nemen aan het maatschappelijk leven, zoals huisvesting en een vorm van inkomen. Naasten of verontruste inwoners kunnen hun zorgen over een dierbare bij de gemeente melden. Via het verkennend onderzoek kan een betrokkene in geestelijke nood toegeleid worden naar de juiste zorg.”

“ Het regio-overleg helpt om de bredere context te zien. Het geeft zicht op waar de andere partij zich bevindt en helpt bij het maken van ketenafspraken. ”

Jan Bartstra
RECHTER, RECHTBANK NOORD-NEDERLAND

“Elkaar terugkerend treffen zorgt ervoor dat de lijnen nog korter zijn. Het meekrijgen van de situatie van de andere partij geeft tevens begrip voor bepaalde situaties.”

Jolanda Raatjes
ADVOCAAT

Peter Haima is adviseur en projectleider bij GGD Drenthe en was nauw betrokken bij de voorbereiding en implementatie van de meldfunctie en het verkennend onderzoek (VO). Hij blikt terug op het eerste praktijkjaar.

“De keuze die de Drentse gemeenten hebben gemaakt, om de meldfunctie en het VO van de Wvvggz te combineren met de functies van het vangnet OGGZ, pakt in de praktijk goed uit. De OGGZ-medewerkers van GGD Drenthe, GGZ Drenthe, VNN en Cosis beschikken over de juiste kennis en vaardigheden om deze taken goed uit te kunnen voeren. Zij werken daarin samen met veelal dezelfde ketenpartners als in de OGGZ. Doordat ook het nieuwe landelijke Meldpunt Zorgwekkend Gedrag de Drentse meldingen automatisch doorschakelt naar het Advies en Meldpunt OGGZ is er een breed meldpunt ontstaan voor alle niet acute zorgvragen. Professionals én inwoners kunnen hier terecht voor advies of een zorgmelding over mensen in hun

omgeving waar zorgen over zijn. De OGGZ-medewerkers beoordelen op ernst en urgentie en bepalen wat de meest adequate vervolgstap is. Het valt daarbij op dat OGGZ-bemoeizorgen Wvvggz vaak dicht bij elkaar liggen. In afstemming met de melder worden meldingen om verplichte zorg te onderzoeken waar het kan opgepakt door bemoeizorg in te zetten. Ook gebeurt het dat vanuit een VO vrijwillige hulpverlening wordt ingezet, wanneer blijkt dat betrokkene hier toch voor open staat.

Het valt op dat OGGZ-bemoeizorg en Wvvggz vaak dicht bij elkaar liggen

Andersom komt het ook voor dat vanuit de OGGZ blijkt dat een casus in het vrijwillig kader niet verder komt en er een aanvraag voor een zorgmachtiging wordt ingediend. Zonder schotten en overdracht kunnen inzetten wat nodig is werkt effectief. Ook sluit het goed aan bij de bedoeling van de Wvvggz: Vrijwillige zorg wanneer mogelijk en verplichte zorg wanneer het niet anders kan en nodig is.”

“Met de Wvvggz kun je genuanceerder aangeven wat er nodig is. De betrokkene merkt als het goed is dat er maatwerk geleverd wordt.”

Jan Bartstra

RECHTER, RECHTBANK NOORD-NEDERLAND

Het **Advies en Meldpunt OGGZ** is van maandag t/m vrijdag bereikbaar van 8.30-17.00 via **088-2460240**

Cijfers Advies en Meldpunt OGGZ

1 januari 2020 t/m 14 december 2020

Meldingen Wvvggz

Start vo	30
Overdracht OGGZ	17
Overdracht hulpverlening	16
Overig, o.a. advies	8
TOTAAL	71

Resultaat vo

Aanvraag voorbereiden ZM	24
Geen aanvraag bij OM	6
TOTAAL	30

Resultaat aanvraag

ZM toegekend	10
ZM afgewezen*	6
Lopende procedure	8
TOTAAL	24

* Een aanvraag voorbereiden zorgmachtiging (ZM) kan om verschillende redenen worden afgewezen. De situatie voldoet niet aan de criteria van Wvvggz, de betrokkene kan gedurende het proces vrijwillige hulpverlening accepteren, maar ook verhuizing of verblijf in een andere regio kan een reden zijn.

Joost Kerkhoff is geneesheer-directeur bij Verslavingszorg Noord Nederland (VNN). Hij vertelt over zijn eerste ervaringsjaar met de Wvggz.

“Bij VNN lag in dit eerste jaar van de Wvggz – net als voorheen – de nadruk bij de behandeling op ambulante zorg. Wanneer klinische zorg noodzakelijk was, werd deze vaak uitgevoerd met en bij netwerkpartners en in een kleiner deel in onze eigen klinieken. Wat mij verrast heeft, is het succes van het eigen plan van aanpak (EPVA). Ongeveer een derde deel van de machtigingen

bij VNN is vanwege een succesvol EPVA niet als zorgmachtiging doorgevoerd.”

Het succes van het eigen plan van aanpak heeft mij verrast

Er zijn zeker nog verbeterpunten. “Hoevel de wet qua uitvoering een bureaucratische kolos is en voor cliënten zeer intimiderend vanwege de hoeveelheid officiële documenten die men ontvangt, lijkt de wet wel aan de oorspronkelijke uitgangspunten te voldoen.”

Arnout Pullen, adviseur van het landelijke Ketencoördinatieteam Wvggz: “Er is natuurlijk altijd ruimte voor verbetering. In het landelijke Ketencoördinatieteam dat met de ketenpartners werkt aan de verbetering van de uitvoering van de Wvggz, staan nu vooral de informatieproducten in de belangstelling. Er zijn er teveel, er staat teveel informatie in en betrokkenen begrijpen de inhoud van de berichten die zij ontvangen niet. Dat betekent schrappen wat overbodig is en berichten opstellen in gewone, duidelijke taal. Ook deze werkzaamheden dragen bij aan de verbetering van de uitvoering van de Wvggz.”

“Het maken van een eigen plan van aanpak lukt vooral in de verslavingszorg, de jeugdzorg en bijvoorbeeld mensen met een depressie in de ggz. Het lijkt niet voor iedereen weggelegd.”

Marieke Rosing
PATIËNTENVERTROUWENSPERSOON,
STICHTING PVP

“Met de introductie van de Wvggz is het onderwerp bij het OM nog serieuzer op de kaart gekomen. Er is nu bijvoorbeeld een team verplichte zorg, met voldoende bemensing.”

Jolanda Brontsema
OFFICIER VAN JUSTITIE,
OPENBAAR MINISTERIE NOORD-NEDERLAND

“Iedereen in de keten is bereid om mee te denken met de belangen van de andere organisatie. Ik vind dat top. Het vergroot tevens mijn werkplezier.”

Jolanda Brontsema

OFFICIER VAN JUSTITIE, OPENBAAR
MINISTERIE NOORD-NEDERLAND

“De standaardbrieven vanuit de ggz mogen vriendelijker. Gelukkig wordt daar op landelijk niveau aan gewerkt.”

Marieke Rosing

PATIËNTENVERTROUWENSPERSOON,
STICHTING PVP

Arnout Pullen is adviseur van het landelijke Ketencoördinatieteam Wvggz. Hij heeft al veel positieve ontwikkelingen gezien in de ketensamenwerking en bij de uitvoering van de Wvggz.

“Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van de Wvggz verdient een groot compliment; de uitvoering van de wet loopt gewoon door, ondanks de effecten van de pandemie. In het overgangsjaar van de Wet Bopz naar de Wvggz worden landelijk per maand ‘gewoon’ rond de 800 crisismaatregelen genomen en bijna 1100 zorgmachtigingen afgegeven*.

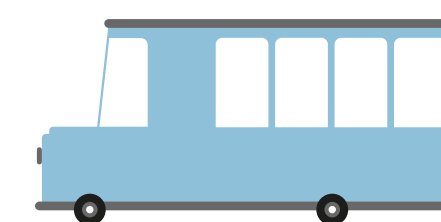
Het eigen plan van aanpak (EPVA) - waarmee de betrokkene dwang kan afwenden en de regie over zijn eigen leven kan behouden of terugkrijgen - blijkt niet alleen in de wet te staan maar wordt ook gebruikt. Bij grofweg een op de acht aanvragen voor een zorgmachtiging is gevraagd om een EPVA te mogen opstellen. Een bescheiden deel (grofweg iets meer dan een vijfde van alle aanvragers) stelt een plan op waarmee daadwerkelijk dwang wordt afgewend. De patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon hebben een formele positie gekregen in de wet. In sommige regio's is hun invloed al merkbaar en nemen zij bijvoorbeeld deel aan de regio-overleggen.

Bij de inwerkingtreding van de Wvggz zijn er diverse problemen voorzien en gemeld, bijvoorbeeld rond de gegevensdeling of rond de plaatsing van betrokkenen die beter af zijn in zorg met een hoger beveiligingsniveau. Veel van de genoemde problemen zijn inmiddels opgelost. Een mooi voorbeeld hiervan is de gebruikersraad van ketenpartners die adviseert over de aanpassing en verbetering van Khonraad.

De patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon hebben een formele positie gekregen in de wet

Een aantal kinderziekten is inmiddels weggenomen. Ook voor de moeilijkere dossiers komt er licht aan het einde van de tunnel. Zo is er het convenant ‘Beveiligde bedden voor Geestelijke gezondheidszorg en Gehandicaptenzorg’. Dit convenant draagt zeker bij aan de oplossing van de problematiek rond de moeilijk plaatsbare betrokkenen.”

** Bron: Ketenmonitor januari t/m september 2020*

“ Met de invoering van de Wvggz hebben we grote stappen gemaakt als het gaat om samenwerking in de keten. We weten elkaar in Drenthe ook op dit thema goed te vinden. ”

Karel Loohuis
BURGEMEESTER, GEMEENTE HOOGEVEEN

“Op naar voortzetting van onze regionale samenwerking in 2021!”

Joost Kerkhoff
GENEESHEER-DIRECTEUR, VNN

CONTACT

Heeft u vragen naar aanleiding van dit mini-magazine? Stuur dan een mail naar Stevin Fieret, secretaris van het regio-overleg Wvggz Drenthe: stevin.fieret@zvhd.nl

COLOFON

Dit mini-magazine is een eenmalige uitgave van het regio-overleg Wvggz Drenthe

Eindredactie Stevin Fieret

Opmaak en illustratie Wiltze Valkema